

PIRMĄ KARTĄ IR PAKARTOTINAI GIMDŽIUSIŲ MOTERŲ GIMDYMO PRIEŽIŪROS LŪKESČIAI IR JŲ PATENKINIMAS

Alina Vaškelytė^{1,2}, Miglė Gumuliauskaitė²

¹*Kauno kolegijos Medicinos fakulteto Slaugos katedra,*

²*Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Slaugos fakulteto Slaugos ir rūpybos katedra*

Raktažodžiai: gimdymo priežiūros lūkesčiai, lūkesčių patenkinimas, gimdžiusios moterys.

Santrauka

Gimdymo patirtis turi ilgalaikį poveikį moters sveikatai ir gerai savijautai, o individualizuoto, į gimdyvės poreikius ir lūkesčius orientuoto gimdymo priežiūros modelio taikymas yra reikšmingas sveikatos priežiūros paslaugų kokybės gerinimo procesui. Šio tyrimo tikslas buvo palyginti pirmą kartą ir pakartotinai gimdžiusių moterų gimdymo priežiūros lūkesčius ir jų patenkinimą.

Tyrimas atliktas Kauno miesto X gimdymo namuose. Sukurta duomenų rinkimo anketa, kurioje klausimai suskirstyti į tris grupes: galimybė dalyvauti priimant sprendimus, informacijos teikimas ir bendravimas, gimdymo priežiūros ir gydymo procedūros. Dalyvauti tyrime buvo pakviestos tiriamuoju laikotarpiu Akušerijos skyriuje stacionarizuotos moterys, kurios natūraliais gimdymo takais pagimdė išnešiotus, gyvus naujagimius. Išdalintos 128 anketos, iš kurių 111 grįžo užpildytos ir tinkamos analizei. Atsako dažnis – 87 procentai.

Tyrimo rezultatai atskleidė, kad didžioji dalis moterų lūkesčius, susijusius su gimdymo priežiūra, vertino kaip svarbius arba labai svarbius. Pakartotinai gimdžiusių moterų, lyginant su pirmą kartą gimdžiusiomis, visose lūkesčių grupėse balų sumos vidurkiai buvo aukštesni, išskyrus lūkesčių grupę, susijusią su informacijos teikimu ir personalo bendravimu, kurių balų sumos vidurkiai buvo vienodi. Patenktinus gimdymo priežiūros lūkesčius dažniau nurodė pirmą kartą gimdžiusios moterys, išskyrus lūkesčius, susijusius su dalyvavimu priimant sprendimus, kurių balų sumos vidurkiai buvo vienodi.

Įvadas

Sveikatos priežiūros paslaugų kokybės valdymo strategijos yra vienas svarbiausių sveikatos priežiūros aspektų tiek Lietuvoje, tiek ir užsienyje, tačiau kokybės gerinimo

priemonių įgyvendinimo procesas ne visada sėkmingas [1]. Sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių įstaigų ar sveikatos priežiūros personalo teikiamų paslaugų kokybė gali būti įvertinama remiantis pacientų lūkesčiais ir jų patenkinimu [2]. Pagrindiniai paciento vertinamos paslaugos kokybės veiksniai yra svarbūs medicinos etikos aspektai. Pacientui vertinant sveikatos priežiūros darbuotojų suteiktas paslaugas, svarbu jų patikimumas, profesionalumas, komunikavimas, atidus ir jautrus išklausymas, mandagumas. Pacientų pasitenkinimas sveikatos priežiūros paslaugomis yra svarbus sveikatos ir gyvenimo kokybės rodiklis, kuris rūpi politikams bei sveikatos priežiūros personalui [3].

Moterų gimdymo priežiūros lūkesčių patenkinimas yra reikšmingai susijęs su teigiama gimdymo patirtimi. Kaip svarbiausius lūkesčius gimdyvės nurodo saugumo jausmą, psichologinę partnerio ir sveikatos priežiūros personalo paramą bei galimybę dalyvauti priimant sprendimus [2,4]. Moterys gimdymą vertina kaip gyvenimą keičiantį veiksnių ir nori, kad šis procesas vyktų sklandžiai ir saugiai, kaip galima greičiau ir neskausmingai, tikėdamosi, kad gimdymą prižiūrintis sveikatos priežiūros personalas elgsis pagarbiai, atsižvelgs į jų lūkesčius [5]. Gimdymo patirtis turi ilgalaikį poveikį moters sveikatai ir gerai savijautai, o individualizuoto, į gimdyvės poreikius ir lūkesčius orientuoto gimdymo priežiūros modelio taikymas gali padėti užtikrinti saugų ir sėkmingą gimdymą [6]. Dalyvavimas priimant sprendimus, saugumo jausmas bei maloni gimdymo palatos atmosfera yra reikšmingi moterų gimdymo priežiūros lūkesčiai [7].

Gimdyvių lūkesčių nustatymas ir patenkinimas gali reikšmingai padidinti moterų pasitenkinimą gimdymo priežiūra, tačiau kokybiško, į pacientės lūkesčius orientuoto gimdymo priežiūros modelio įgyvendinimas reikalauja sveikatos priežiūros personalo, gimdyvės ir jos artimųjų bendradarbiavimo bei pastangų [2,6].

Tyrimo tikslas – palyginti pirmą kartą ir pakartotinai gimdžiusių moterų gimdymo priežiūros lūkesčius ir jų patenkinimą.

Tyrimo medžiaga ir metodai

Tyrimo tikslui pasiekti taikytas kiekybinis tyrimo metodas. Tyrimas buvo vykdomas Kauno miesto X gimdymo namuose 2019-2020 metais. Duomenims rinkti sukurta anketa, kurioje 29 klausimai suskirstyti į tris grupes: galimybė dalyvauti priimant sprendimus, informacijos teikimas ir bendravimas, gimdymo priežiūros ir gydymo procedūros. Dalyvauti tyrime buvo pakviestos tiriamuoju laikotarpiu Akušerijos skyriuje stacionarizuotos moterys, kurios natūraliais gimdymo takais pagimdė išnešiotus, gyvus naujagimius. Tiriamuoju laikotarpiu buvo išdalintos 128 anketos, iš kurių 111 grįžo užpildytos ir tinkamos analizei. Atsako dažnis – 87 procentai. Respondenčių amžiaus vidurkis – 30 metų. Jauniausiai 19, vyriausiai – 40 metų. Pakartotinai gimdžiusių moterų amžiaus vidurkis 32, pirmą kartą gimdžiusių – 28 metai. Daugiau nei pusė respondenčių 55,0 proc. (n=61) turėjo aukštąjį išsimokslinimą. Didžioji dalis – 86,5 proc. (n=96) buvo dirbančios, 3,6 proc. (n=4) studijuojančios. Didžioji dalis apklaustųjų – 80,2 proc. (n=89) gyveno mieste, mažiau nei penktadalis – 19,8 proc. (n=22) kaime. Daugiau nei pusė – 69,4 proc. (n=77) moterų gyveno santuokoje, 27,9 proc. (n=31) partnerystėje, 1,8 proc. (n=2) buvo išsiskyrusios ir 0,9 proc. (n=1) gyveno vienos. Didžioji dalis – 74,8 proc. (n=83) tyrimo dalyvių gimdymo metu buvo kartu su vaiko tėvu, 6,3 proc. (n=7) su kitais artimaisiais, 18,9 proc. (n=21) buvo vienos. Medikamentinis skausmo malšinimas taikytas 67,6 proc. (n=75) respondenčių, iš kurių 18,9 proc. (n=21) kartu buvo taikomas ir nemedikamentinis skausmo malšinimas, o

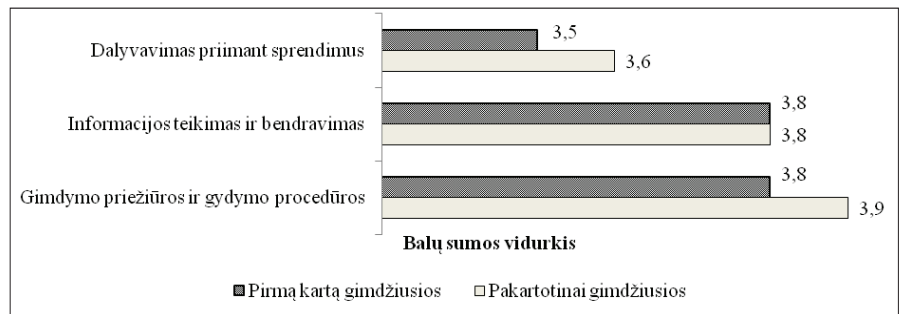
10,8 proc. (n=12) apklaustųjų taikytas tik nemedikamentinis skausmo malšinimas. Daugiau nei penktadaliui – 21,6 proc. (n=24) apklausos dalyvių skausmo malšinimas gimdymo metu nebuvo taikytas.

Gauti tyrimo rezultatai buvo palyginti tarp dviejų respondenčių grupių: gimdžiusių pirmą kartą – 45,9 proc. (n=51) ir gimdžiusių pakartotinai – 54,1 proc. (n=60). Analizuojant tyrimo duomenis, nagrinėjamų požymių pasiskirstymas imtyje buvo aprašomas imties skaitinėmis charakteristikomis – dažniu (n) ir procentiniu dažniu (proc.). Dviejų kokybinių požymių skirstinių palyginimui ir statistinės priklausomybės įvertinimui taikytas chi kvadrato (χ^2) testas. Buvo pasirinktas 0,95 pasiklovimo lygmuo, 0,05 – reikšmingumo lygmuo.

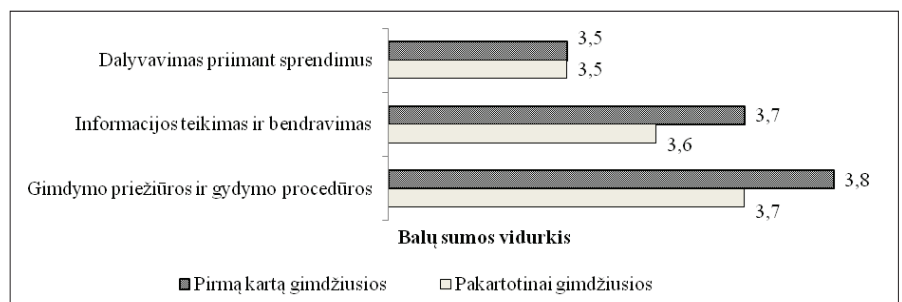
Tyrimui atlikti buvo gautas LSMU Bioetikos centro pritarimas Nr. BEC-AK(B)-32.

Tyrimo rezultatai

Atlikus lūkesčių grupių ir jų patenkinimo analizę, gauti respondenčių atsakymų balų sumos vidurkiai (V) ir standartiniai nuokrypiai (SN). Lyginant pirmą kartą ir pakartotinai gimdžiusių moterų gimdymo priežiūros lūkesčių grupių ir jų patenkinimo atsakymų balų sumos vidurkius, reikšmingų skirtumų nenumatyta. Pakartotinai gimdžiusios moterys, lyginant su gimdžiusiomis pirmą kartą, dažniau kaip svarbius nurodė lūkesčius, susijusius su dalyvavimu priimant sprendimus (pirmą kartą gimdžiusios – V=3,5, SN±0,4; pakartotinai gimdžiusios – V=3,6, SN±0,4) ir lūkesčius, susijusius su gimdymo priežiūros, gydymo procedūromis (pirmą kartą gimdžiusių – V=3,8, SN±0,3; pakartotinai gimdžiusių – V=3,9, SN±0,3). Lūkesčių, susijusių su informacijos teikimu ir personalo bendravimu, atsakymų balų sumos vidurkiai pirmą kartą ir pakartotinai gimdžiusių buvo vienodi (pirmą kartą gimdžiusių – V=3,8, SN±0,2; pakartotinai – V=3,8, SN±0,3) (1 pav.).

1 pav. Pirmą kartą ir pakartotinai gimdžiusių moterų gimdymo priežiūros lūkesčių grupės

2 pav. Pirmą kartą ir pakartotinai gimdžiusių moterų gimdymo priežiūros lūkesčių grupių patenkinimas

Lyginant pirmą kartą ir pakartotinai gimdžiusių moterų lūkesčių patenkinimą, nustatyta, kad lūkesčių, susijusių su dalyvavimu priimant sprendimus, patenkinimo balų sumos vidurkiai buvo vienodi (pirmą kartą gimdžiusios – $V=3,5$, $SN\pm 0,4$; pakartotinai – $V=3,5$, $SN\pm 0,6$). Gimdžiusių pirmą kartą, dažniau nei gimdžiusių pakartotinai, buvo patenkinti lūkesčiai, susiję su informacijos perdavimu ir personalo bendravimu (pirmą kartą gimdžiusios – $V=3,7$, $SN\pm 0,4$; pakartotinai gimdžiusios – $V=3,6$, $SN\pm 0,5$), gimdymo priežiūra ir gydymo procedūromis (pirmą kartą gimdžiusios – $V=3,8$, $SN\pm 0,5$; pakartotinai gimdžiusios – $V=3,7$, $SN\pm 0,6$) (2 pav.).

Analizuojant moterų lūkesčius, susijusius su dalyvavimu priimant sprendimus, bei jų patenkinimą (1 lentelė), pastebėta, kad pirmąkart gimdžiusių dažniau nurodyti trys svarbūs lūkesčiai: 1) galimybė dalyvauti priimant sprendimus: pirmą kartą gimdžiusios – 100 proc. (n=51), pakartotinai – 98,3 proc. (n=59); 2) galimybė artimesiems dalyvauti priimant sprendimus: pirmą kartą gimdžiusios – 92,1 proc. (n=47), pakartotinai – 90,0 proc. (n=54); 3) galimybė taikyti pageidaujamas nemedikamentines skausmo malšinimo priemones: pirmą kartą gimdžiusios – 94,1 proc. (n=48), pakartotinai – 93,3 proc. (n=56).

Pakartotinai gimdžiusios respondentės kaip svarbius lūkesčius dažniau nurodė galimybę taikyti pageidaujamas medikamentines skausmo malšinimo priemones (pirmą kartą gimdžiusios – 91,2 proc. (n=47), pakartotinai – 95,0 proc. (n=57), galimybę rinktis pageidaujama gimdymo poziciją (pirmą kartą gimdžiusios – 80,4 proc. (n=41), pakartotinai – 86,7 proc. (n=52) ir galimybę laisvai judėti gimdymo palatoje arba gulėti lovoje (pirmą kartą gimdžiusios – 94,1 proc. (n=48), pakartotinai – 96,7 proc. (n=58). Ir pirmą kartą, ir pakartotinai gimdžiusios moterys, kaip svarbų šios grupės lūkestį pasirinko galimybę dalyvauti priimant sprendimus (1 lentelė).

Pirmą kartą ir pakartotinai gimdžiusių moterų lūkesčio dalyvauti priimant sprendimus patenkinimas statistiškai reikšmingai skyrėsi tik dėl galimybės taikyti pageidaujamas medikamentines skausmo malšinimo priemones (1 lentelė). Pirmą kartą gimdžiusios respondentės buvo reikšmingai dažniau patenkintos galimybe rinktis pageidaujama medikamentinį skausmo malšinimo būdą – 88,2 proc. (n=45), pakartotinai – 93,3 proc. (n=56), ($p=0,028$).

1 lentelė. Lūkesčiai, susiję su dalyvavimu priimant sprendimus, bei jų patenkinimas

* $p<0,05$, lyginant su pakartotinai gimdžiusiomis

Lūkesčiai, susiję su dalyvavimu priimant sprendimus	Svarbus lūkestis		Patenkintas lūkestis	
	Gimdžiusių pirmą kartą proc. (n)	Gimdžiusių pakartotinai proc. (n)	Gimdžiusių pirmą kartą proc. (n)	Gimdžiusių pakartotinai proc. (n)
Galimybė dalyvauti priimant sprendimus	100,0 (51)	98,3 (59)	96,1 (49)	91,6 (55)
Galimybė artimesiems dalyvauti priimant sprendimus	92,1 (47)	90,0 (54)	90,2 (46)	80,0 (48)
Galimybė taikyti nemedikamentines skausmo malšinimo priemones, kurių pageidauju	94,1 (48)	93,3 (56)	90,2 (46)	91,7 (55)
Galimybė taikyti medikamentines skausmo malšinimo priemones, kurių pageidauju	91,2 (47)*	95,0 (57)	88,2 (45)*	93,3 (56)
Galimybė rinktis pageidaujama gimdymo poziciją	80,4 (41)	86,7 (52)	82,3 (42)	88,4 (53)
Galimybė laisvai judėti gimdymo palatoje arba gulėti lovoje	94,1 (48)	96,7 (58)	96,1 (49)	95,0 (57)

Pirmąkart gimdžiusios dažniau kaip patenkintas lūkesčius nurodė galimybę dalyvauti priimant sprendimus – 96,1 proc. (n=49), pakartotinai – 91,6 proc. (n=55); galimybę artimesiems dalyvauti priimant sprendimus: pirmą kartą gimdžiusios – 90,2 proc. (n=46), pakartotinai – 80,0 proc. (n=48); galimybę laisvai judėti gimdymo palatoje: pirmą kartą gimdžiusios – 96,1 proc. (n=49), pakartotinai – 95,0 proc. (n=57).

Pakartotinai gimdžiusios dažniau buvo patenkintos galimybe rinktis pageidaujama nemedikamentinį skausmo malšinimo būdą: pirmą kartą gimdžiusios – 90,2 proc. (n=46), pakartotinai – 91,7 proc. (n=55); galimybe rinktis pageidaujamas medikamentines skausmo malšinimo priemones: pirmą kartą gimdžiusios – 88,2 proc. (n=45), pakartotinai – 93,3 proc. (n=56); galimybe rinktis pageidaujama gimdymo poziciją: pirmą kartą gimdžiusios – 82,3 proc. (n=42), pakartotinai – 88,4 proc. (n=53), (1 lentelė).

Visos tyrime dalyvavusios moterys nurodė septynis svarbius lūkesčius, susijusius su informacijos teikimu ir bendravimu: atsakymai rūpinimus klausimus, pagarbus personalo elgesys, saugumo jausmas gimdymo metu, informavimas apie gimdymo eigą, informavimas apie tam tikrų procedūrų poreikį, informavimas apie tyrimų rezultatus ir informavimas apie atliekamus veiksmus procedūrų metu (2 lentelė).

Pirmą kartą gimdžiusios dažniau kaip svarbius lūkesčius nurodė personalo prisistatymą – 98,0 proc. (n=50), pakartotinai gimdžiusios – 91,7 proc. (n=55)

ir personalo empatišką elgesį – 92,2 proc. (n=47), pakartotinai gimdžiusios – 86,7 proc. (n=52).

Pakartotinai gimdžiusios moterys dažniau nurodė du svarbius lūkesčius: informavimą apie gimdymo pozicijas – pirmą kartą gimdžiusios – 90,2 proc. (n=46), pakartotinai – 98,4 proc. (n=59) ir informavimą apie rekomenduojamų skysčių vartojimo svarbą: pirmą kartą gimdžiusios – 92,2 proc. (n=47), pakartotinai – 100,0 proc. (n=60), (2 lentelė).

Gimdžiusios pirmąkart, dažniau negu gimdžiusios pakartotinai, patenkintas nurodė 9 iš 11 šios grupės lūkesčių: personalo prisistatymą – 96,1 proc. (n=49); pakartotinai – 93,3 proc. (n=56); atsakymus į visus rūpimus klausimus – 98,0 proc. (n=50); pakartotinai – 96,7 proc. (n=58); personalo empatišką elgesį – 86,3 proc. (n=44), pakartotinai – 78,4 proc. (n=47); personalo pagarbų elgesį – 96,0 proc. (n=49), pakartotinai – 95,0 proc. (n=57); saugumo jausmą gimdymo metu – 98,0 proc. (n=50), pakartotinai – 96,7 proc. (n=58); informavimą apie gimdymo eigą – 98,0 proc. (n=50), pakartotinai – 96,6 proc. (n=58); informavimą apie tam tikrų procedūrų poreikį – 96,1 proc. (n=49), pakartotinai – 91,7 proc. (n=55); informavimą apie atliekamus veiksmus procedūrų metu – 98,0 proc. (n=50), pakartotinai – 91,6 proc. (n=55); informavimą apie rekomenduojamų skysčių vartojimo svarbą – 96,1 proc. (n=49), pakartotinai – 91,6 proc. (n=55). Pakartotinai gimdžiusių dažniau buvo patenkinti šie lūkesčiai: informavimas apie tyrimų rezultatus – pirmą kartą gimdžiusios – 96,1 proc. (n=49); pakartotinai – 96,7 proc. (n=58);

informavimas apie gimdymo pozicijas – pirmą kartą gimdžiusios – 88,2 proc. (n=45); pakartotinai gimdžiusios – 88,3 proc. (n=53), (2 lentelė).

Visus lūkesčius, susijusius su gimdymo priežiūros ir gydymo procedūromis, pakartotinai gimdžiusios moterys dažniau nurodė kaip svarbius, lyginant su pirmą kartą gimdžiusiomis: personalo greitas reagavimas į nusiskundimus ir problemas – pirmą kartą gimdžiusios – 98,0 proc. (n=50), pakartotinai gimdžiusios – 100,0 proc. (n=60); procedūrų metu išsaugomas privatumas – pirmą kartą gimdžiusios – 96,1 proc. (n=49), pakartotinai gimdžiusios – 100,0 proc. (n=60); pakankamas laiko skyrimas procedūrų metu – pirmą kartą gimdžiusios – 98,1 proc. (n=50), pakartotinai gimdžiusios – 100,0 proc. (n=60), (3 lentelė).

Visus šios grupės lūkesčius kaip patenkintus dažniau nurodė gimdžiusios pirmą kartą: personalo greitas reagavimas į nusiskundimus ir problemas – 98,0 proc. (n=50),

2 lentelė. Lūkesčiai, susiję su informacijos teikimu ir bendravimu, bei jų patenkinimas

Lūkesčiai, susiję su informacijos teikimu ir bendravimu	Svarbus lūkestis		Patenkintas lūkestis	
	Gimdžiusių pirmą kartą proc. (n)	Gimdžiusių pakartotinai proc. (n)	Gimdžiusių pirmą kartą proc. (n)	Gimdžiusių pakartotinai proc. (n)
Personalo prisistatymas	98,0 (50)	91,7 (55)	96,1 (49)	93,3 (56)
Atsakymai į visus rūpimus klausimus	100,0 (51)	100,0 (60)	98,0 (50)	96,7 (58)
Personalo empatiškas elgesys	92,2 (47)	86,7 (52)	86,3 (44)	78,4 (47)
Personalo pagarbus elgesys	100,0 (51)	100,0 (60)	96,0 (49)	95,0 (57)
Saugumo jausmas gimdymo metu	100,0 (51)	100,0 (60)	98,0 (50)	96,7 (58)
Informavimas apie gimdymo eigą	100,0 (51)	100,0 (60)	98,0 (50)	96,6 (58)
Informavimas apie tam tikrų procedūrų poreikį	100,0 (51)	100,0 (60)	96,1 (49)	91,7 (55)
Informavimas apie tyrimų rezultatus	100,0 (51)	100,0 (60)	96,1 (49)	96,7 (58)
Informavimas apie gimdymo pozicijas	90,2 (46)	98,4 (59)	88,2 (45)	88,3 (53)
Informavimas apie atliekamus veiksmus procedūrų metu	100,0 (51)	100,0 (60)	98,0 (50)	91,6 (55)
Informavimas apie rekomenduojamų skysčių vartojimo svarbą	92,2 (47)	100,0 (60)	96,1 (49)	91,6 (55)

3 lentelė. Lūkesčiai, susiję su gimdymo priežiūros ir gydymo procedūromis, bei jų patenkinimas

Lūkesčiai, susiję su gimdymo priežiūros ir gydymo procedūromis	Svarbus lūkestis		Patenkintas lūkestis	
	Gimdžiusių pirmą kartą proc. (n)	Gimdžiusių pakartotinai proc. (n)	Gimdžiusių pirmą kartą proc. (n)	Gimdžiusių pakartotinai proc. (n)
Personalo greitas reagavimas į mano nusiskundimus ir problemas	98,0 (50)	100,0 (60)	98,0 (50)	96,7 (58)
Procedūrų metu išsaugomas privatumas	96,1 (49)	100,0 (60)	96,1 (49)	95,0 (57)
Pakankamas laiko skyrimas procedūrų metu	98,1 (50)	100,0 (60)	98,0 (50)	96,7 (58)

pakartotinai gimdžiusios – 96,7 proc. (n=58); procedūrų metu išsaugomas privatumas – 96,1 proc. (n=49), pakartotinai gimdžiusios – 95,0 proc. (n=57); pakankamas laiko skyrimas procedūrų metu – 98,0 proc. (n=50), pakartotinai gimdžiusios – 96,7 proc. (n=58), (3 lentelė).

Diskusija

Tyrimo rezultatai parodė, kad didžioji dalis pirmą kartą ir pakartotinai gimdžiusių moterų, lūkesčius, susijusius su gimdymo priežiūra, vertino kaip svarbius arba labai svarbius. Nustatyta, kad dažniausiai kaip svarbius arba labai svarbius lūkesčius pirmą kartą ir pakartotinai gimdžiusios respondentės nurodė lūkesčius, susijusius su personalo bendravimu, informacijos teikimu bei gimdymo priežiūros ir gydymo procedūromis.

Šio tyrimo duomenimis, gimdyvėms buvo svarbi galimybė priimti sprendimus gimdymo metu ir kad priimant sprendimus galėtų dalyvauti artimieji. Tyrimuose, atliktuose Malaizijoje (2018) bei Švedijoje (2015) taip pat nustatyta, kad vieni iš svarbiausių moterų gimdymo priežiūros aspektų buvo galimybė pačiai gimdyvei priimti sprendimus bei galimybė rinktis pageidaujama skausmo malšinimą [4, 5].

Visos tyrime dalyvavusios moterys didžiąją dalį lūkesčių, susijusių su personalo bendravimu ir informacijos teikimu, įvertino kaip svarbius arba labai svarbius. Akivaizdu, kad gimdyvėms svarbu sulaukti atsakymų iš medicinos ir sveikatos priežiūros personalo, jos nori būti informuotos apie gimdymo eigą. Turkijoje vykdytame tyrime (2018), kurio tikslas buvo išsiaiškinti moterų lūkesčius akušerių požiūriu, buvo nustatyta, kad moterims svarbiausia psichologinis palaikymas ir žinios apie gimdymą, atsakymai į rūpimus klausimus [8]. Panaši situacija matoma ir Lietuvoje, remiantis Kauno miesto gimdymo stacionaruose (2016) vykdyto tyrimo apie moterų gimdymo ir pogimdyminės priežiūros lūkesčius. Nustatyta, kad moterims gimdymo metu svarbiausia yra parama, atidus išklausymas, reikalingos informacijos perdavimas, saugumo jausmo užtikrinimas [2].

Mūsų tyrimo duomenimis, didžioji dalis pirmą kartą gimdžiusių respondenčių ir visos gimdžiusios pakartotinai, kaip svarbius nurodė lūkesčius, susijusius su gimdymo priežiūros ir gydymo procedūromis. Kitame Lietuvoje atliktame moterų gimdymo priežiūros lūkesčių tyrime (2018) taip pat nustatyta, kad išsaugotas privatumas ir laiku atliktos procedūros lemia didesnę moterų gimdymo priežiūros lūkesčių patenkinimą, o moterys yra labiau patenkintos gimdymo priežiūra [9]. Visoms gimdyvėms, nepriklausomai nuo to, kelintą kartą gimdo, yra svarbūs lūkesčiai, susiję su gimdymo priežiūra, o gimdymo priežiūros lūkesčių patenkinimas yra reikšminga sėkmingo ir kokybiško gimdymo dalis [5].

Išvados

1. Pakartotinai gimdžiusių moterų, lyginant su gimdžiusiomis pirmą kartą, visose lūkesčių grupėse balų sumos vidurkiai buvo aukštesni, išskyrus lūkesčių grupę, susijusią su informacijos teikimu ir personalo bendravimu, kurių balų sumos vidurkiai buvo vienodi.

2. Patenkintus gimdymo priežiūros lūkesčius dažniau nurodė pirmą kartą gimdžiusios moterys, išskyrus lūkesčius, susijusius su dalyvavimu priimant sprendimus, kurių balų sumos vidurkiai buvo vienodi.

Literatūra

- Hanefeld J, Powell-Jacksona T, Balabanovaa D. Bull World Health Organ 2017; 95:368-374.
<https://doi.org/10.2471/BLT.16.179309>
- Liepinaitienė A, Poškienė I. Moterų gimdymo ir pogimdyminės priežiūros lūkesčių vertinimas moterų nuomone. Sveikatos mokslai, 2016; 26(6):201-206.
<https://doi.org/10.5200/sm-hs.2016.117>
- Sebo P, Herrmann R, Bovier P, Haller D M. What are patients' expectations about the organization of their primary care physicians' practices? BMC Health Serv Res 2015; 15(328).
<https://doi.org/10.1186/s12913-015-0985-y>
- Downe S, Finlayson K, Oladapo O, Bonet M, Gulmezoglu AM. What matters to women during childbirth: a systematic qualitative review. Public Library Science 2018; 13 (4):17.
<https://doi.org/10.1371/journal.pone.0194906>
- Karlström A, Nystedt A, Hildingsson I. The meaning of a very positive birth experience: focus groups discussions with women. BMC Pregn Childbirth 2015;15 (251).
<https://doi.org/10.1186/s12884-015-0683-0>
- Chapman V, Charles C. The midwife's labour and birth handbook. John Wiley & Sons Ltd 2018:464.
<https://doi.org/10.1002/9781119235064>
- Bohren MA, Berger BO, Munthe-Kaas H, Tunçalp Ö. Perceptions and experiences of labour companionship: a qualitative evidence synthesis. Cochrane Database Syst Rev 2019;3(3):CD012449.
<https://doi.org/10.1002/14651858.CD012449.pub2>
- Ozlem C, Mete S. Women's expectations from delivery nurses of vaginal birth: a qualitative study. Int J Car Sci 2018;11(2):831-838.
- Vaškelytė A, Bakūnė S. Gimdymo priežiūros kokybė: lūkesčiai ir jų patenkinimas. Sveikatos mokslai, 2018; 28(6):91-97.
<https://doi.org/10.5200/sm-hs.2018.078>

EXPECTATIONS AND SATISFACTION OF CHILDBIRTH CARE FOR WOMAN WHO GAVE BIRTH FOR FIRST TIME AND REPEATEDLY A. Vaškelytė, M. Gumuliauskaitė

Keywords: expectations of childbirth care, satisfaction of childbirth care, woman who has given birth.

Summary

The aim of this research was to compare expectations and satisfaction of childbirth care for woman who gave birth for first time and repeatedly.

The research was conducted in Kaunas X delivery clinic 2019 – 2020 year. One hundred eleven first-time and repeatedly birthing mothers of mature, alive newborns were invited to participate in the study. For research data collection was used author's own questionnaire, consisting of 29 questions. The questionnaire was designed to evaluate the expectations and satisfaction of care during delivery.

The results of the study showed that the average of the sum of the scores for repeatedly birthing mothers to compare with first-time birthing women were higher in each expectations groups,

except for the expectations group related to information transmission and staff communication, where expectations average of the sum of the scores were same. However, expectations satisfaction in each groups were higher for first-time birthing women, to compare with repeatedly birthing women, with the exception of expectations satisfaction related to participation in decision making, where average of the sum of the scores were same.

Correspondence to: alina.vask@gmail.com

Gauta 2020-08-25
